

Jaargang 6, nr. 2, februari 2020

[Lees je liever in pdf? Naar de nieuwsbrief](#)

Hoe ziet een klimaatrobuust beekdal er uit?

Overall wordt druk nagedacht over het klimaatbestendig maken van ons land. Maar hoe ziet dat er precies uit voor een beekdallandschap? En waar liggen de uitdagingen bij de inrichting? [STOWA liet een 'praatplaat' maken](#) van een beekdallandschap.

Beekdallandschappen in Nederland bestaan uit relatief laaggelegen gebieden aan weerszijden van beken en kleine rivieren en de omringende hogere zandgronden. Een groot deel van deze landschappen wordt intensief gebruikt. De waterhuishouding is hierop toegesneden en is vaak ingericht om water zo snel en efficiënt mogelijk af te voeren. Dit leidt - mede door klimaatverandering - in toenemende mate tot negatieve effecten voor landbouw, natuur en gezondheid. Denk aan droogte, extreme nattigheid en hittestress.

Waar nu vooral de nadruk ligt op het afvoeren en tijdelijk bergen van water, is meer aandacht nodig voor het langer (lokaal) vasthouden van water. En dat niet alleen in het watersysteem zelf, maar ook in de ruimte eromheen.

Bijvoorbeeld door bodemkundige maatregelen in de landbouw en een ander stedelijk waterbeheer.

Dat kan door minder water direct via het riool af te voeren en water te laten infiltreren in de bodem en water tijdelijk te bergen en vertraagd af te voeren via groenblauwe daken.

Een belangrijk uitgangspunt bij het aanpassen van de inrichting is 'natuurlijk waar het kan, technisch waar het moet'. Natuurlijk houdt in dat natuurlijke processen een kans krijgen, zoals zandtransport in beken en spontane ontwikkeling van vegetatie en er minder intensief onderhoud is. Alleen waar dit niet kan, zal naar technische oplossingen worden gekeken.

De 'praatplaat' bestaat uit een aantal tekeningen die waterbeheerders, medewerkers van gemeenten, bewoners en bedrijven helpen bij het

voeren van een goed gesprek over het klimaatbestendig maken van het beekdallandschap. De plaat nodigt betrokken partijen om uit over de grenzen van het eigen belang heen te kijken en samen naar oplossingen te zoeken. Hiermee kan de plaat helpen om invulling te geven aan de uitwerking van omgevingsvisies naar concretere plannen.

Bron: STOWA (infographic: Ronald van der Heide)

Herstel van biodiversiteit in het Lampenbroek

Natuurgebied Lampenbroek ligt onder Klarenbeek. In opdracht van provincie Gelderland richten waterschap en Natuurmonumenten het natuurgebied anders in dan het nu is. Daarbij heeft het veranderende klimaat, agrarisch gebruik en natuur de aandacht. [Waterschap Vallei en Veluwe](#) wil hier de achteruitgang van biodiversiteit stoppen door de verdroging aan te pakken, en tegelijkertijd inspelen op klimaatveranderingen.

Door het gebied stromen drie beken: de Verloren Beek, de Loenense Beek Noord en de Voorsterbeek. Het gebied heeft nu last van te lage grondwaterstanden. Dat is ook de reden dat beken verdroogd zijn, want de 'natuurlijke voeding' ontbreekt. Tevens verandert ons klimaat snel. Er valt in korte tijd meer regen en periodes van droogte duren langer. Het is tevens de bedoeling dat er nieuwe begroeiing gaat bloeien: blauwgrasland, veldrusschraalland, bosbiesassociatie, dotterbloemhooiland, kleine zegge en elzenzegge. Waterschap en Natuurmonumenten willen ook dat agrariërs hun bedrijf op een goede wijze kunnen voortzetten. Omdat Natuurmonumenten eigenaar is van 58 hectare, is nog 50 hectare nodig van andere grondeigenaren. Met hen worden de mogelijkheden besproken.

Waterfabriek Wilp wint De Vernufteling

De Waterfabriek in Wilp (gemeente Voorst) heeft de waterinnovatieprijs De Vernufteling gewonnen.

Jaarlijks reikt [branchevereniging Koninklijke NLI ingenieurs](#) deze prijs uit. Met de inzending De Waterfabriek Wilp sleepten Witteveen+Bos, Royal HaskoningDHV en waterschap Vallei en Veluwe de juryprijs in de wacht.

De jury noemt de Waterfabriek een 'paradigmashift in zuiveringsland'. De Waterfabriek is een nieuw zuiveringsconcept waar kraakhelder water wordt gemaakt om het huidige en toekomstige zoetwatertekort tegen te gaan en waar grondstoffen worden gewonnen zonder negatieve impact op de leefomgeving.

In de Waterfabriek Wilp wordt het water niet meer gezuiverd in grote bassins. Regenwater, rioolwater en proceswater worden apart gefilterd. Zo wordt het regenwater met een natuurlijk helofytenfilter gezuiverd en worden geneesmiddelen, microplastics, PFAS en andere bronnen van microverontreiniging met onder andere nanofilters uit het rioolwater gehaald.

Een deel van het gezuiverde rioolwater zal worden geloosd in de Twellose Beek zodat deze in de zomer niet zal droogvallen. Maar zover is het allemaal nog niet, de fabriek bevindt zich nog in de testfase.

#hohohoogwater

Eind januari was het 25 jaar geleden dat meer dan 250.000 in het [Rivierenland](#) mensen huis en haard achterlieten vanwege de extreem hoge waterstanden van de Rijn, Maas en Waal. Het was de grootste evacuatie in de Nederlandse naoorlogse geschiedenis.

De impact van het hoge water in januari 1995 in IJssel en Nederrijn was groot. Evacuatie kon worden voorkomen. Bewoners en medewerkers van het waterschap kwamen volop in actie vanwege het dreigende water. Veel oudere medewerkers van het waterschap herinneren zich het allemaal nog goed. Ook op de website van [Vallei en Veluwe](#) is een speciale webpagina gemaakt.

Ondertussen is er ongelofelijk veel werk verricht om de riviereengebieden veiliger te maken. Door de aanleg van dijken én de rivier ruimte te geven. Maar we hebben nog een flinke opgave om ons land ook veilig te houden voor de toekomst.

#hohohoogwater is een initiatief van de waterschappen Rivierenland, Limburg, Rijn en IJssel, Vallei en Veluwe, Aa en Maas, Drents Overijsselse Delta, hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), waarin zij samen met vele partners werken aan waterveiligheid in Nederland.

Als onderdeel van de campagne werd vrijdag 31 januari 2020 uitgeroepen tot 'de dag van #mijndijk', met een oproep om een selfie te maken op de dijk die de maker beschermt tegen hoog water. Het leverde een flink aantal foto's op.

Het totale programma met interessante lezingen, exposities, klimaatlessen én mooie verhalen en filmpjes vindt u op www.weetvanwater.nl/hohohoogwater.

En toen was er begin februari weer echt hoog water. Alle riviermaatregelen van de afgelopen jaren bewezen nu goed hun

diensten. Zo stroomde het water de Spiegelwaal in Nijmegen binnen, en een paar dagen later stroomde het water ook voor het eerst de Noordwaard in de Biesbosch weer in. [Hier is een mooi filmpje te zien](#) van het hoge water in de Nederrijn bij Wageningen.

De Boven-Slinge slingert weer!

Water Natuurlijk heeft op 23 januari een mooi Watercafé met excursie georganiseerd naar de Boven-Slinge bij Winterswijk. Jan Stronks, coördinator van de vereniging Particulier Agrarisch Natuurbeheer, nam ons mee en vertelde enthousiast over het beekherstel en natuurontwikkeling in de streek. De goede samenwerking tussen boeren, natuurbeschermers en overheid heeft al veel moois opgeleverd. Terwijl landelijk de kwaliteit van de natuur helaas nog steeds achteruitgaat, is die trend hier positief omgebogen.

[Hier is een aardig filmpje](#) te zien van de excursie.

Grondwater van de Veluwe weer aangevuld

Op twee locaties bij Epe en Loenen pompt drinkwaterbedrijf Vitens beekwater terug naar de Veluwe. Het water verdwijnt daardoor niet in het IJsselmeer, maar vult de voorraad grondwater van de Veluwe aan. Vanwege gebruik van het schone Veluwse grondwater voor industrie en huishoudens is de grondwaterstand de afgelopen eeuw gedaald. En de vraag ernaar stijgt.

De Gelderse Natuur en Milieufederatie organiseerde samen met anderen een excursie naar één van die gebieden, de Renderklippen bij Epe. Water Natuurlijk liep mee.

Bij het waterinfiltratieproject van Vitens aan de Dellenweg wordt sinds een paar jaar het water van de Klaarbeek en de Grift naar de Veluwe teruggepompt. Dat past helemaal in de Blauwe Omgevingsvisie van waterschap Vallei en Veluwe. We hopen dat dit project ook elders op de Veluwe navolging krijgt.

Word nú lid van Water Natuurlijk!

Ook voor een meer natuurlijk waterbeheer? [Word nú lid van Water](#)

Meld je aan als lid van ons regiobestuur!

Op dit moment hebben we een goed werkend regiobestuur van vijf personen. We onderhouden contact met onze leden, met groene en recreatieorganisaties in ons gebied, met de fracties en heemraden van Water Natuurlijk in de waterschappen Rijn en IJssel, Rivierenland en Vallei en Veluwe, en met de provinciale politiek. Een keer per vier jaar zorgen we ervoor dat Water Natuurlijk met mooie kandidatenlijsten de waterschapsverkiezingen in kan.

Een à twee extra bestuursleden kunnen we nog goed gebruiken! We zoeken zowel een kandidaat met politiek/bestuurlijke ervaring, als iemand met een inhoudelijke en/of communicatieve achtergrond. Heb je belangstelling, neem dan even contact op met onze voorzitter Roelof van Loenen Martinet rvlm@gmx.com.

Natuurlijk!

Agenda

12^e Nationale Wereld Water Dag

Op deze dag maken vrijwilligers van 08:00 tot 18:00 de Linge schoon, vanaf Doornenburg tot Gorinchem.

De route is opgedeeld in 40 min of meer gelijke stukken van 2,5 km. Doe ook mee! [Meer info](#)

Door heel Nederland, 22 maart 2020

Beekdallandschap en erfgoed

De ErfgoedAcademie organiseert met de STOWA en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een bijeenkomst over de ontwikkeling van beekdallandschappen. Centraal staat de vraag hoe landschapshistorie en waterbeheer elkaar kunnen versterken bij het verbeteren van de waterkwaliteit, klimaatadaptatie, het ontwikkelen van een recreatief aantrekkelijk landschap en het betrekken van de burger hierbij. [Meer info](#)

Renkum, 16 april, 9.45-17.00u

Algemene Ledenvergadering Water Natuurlijk

Noteer alvast de datum!

Ntb locatie, zaterdag 25 april

Excursie Water Natuurlijk Midden-Nederland

Noteer alvast de datum voor onze excursie. Iedereen welkom! Voor onze leden; voorafgaand hebben we onze jaarlijkse regionale ledenvergadering.

Ntb locatie, vrijdag 19 juni, middag

Natuurlijk Water

Redactie: Rienk Kuiper	Contact: WaterNatuurlijkMN@gmail.com	Steun Water Natuurlijk! Doe mee en word lid!
Deze nieuwsbrief automatisch toegestuurd krijgen kan via deze link	Komt de nieuwsbrief in je spambox terecht? Neem dan ons mailadres WaterNatuurlijkMN@gmail.com op in je adressenlijst.	
Bijdragen voor deze nieuwsbrief (ook van niet-leden van Water Natuurlijk) zijn van harte welkom!		

Water Natuurlijk is een bijzondere waterschapspartij.

We hebben geen politieke kleur.

Wat ons bindt is passie voor natuur, landschap, erfgoed, milieu, en recreatie in en om het water.

Wij zijn een landelijke vereniging voor en door inwoners.

We zijn in 2008 opgericht door onder andere Natuurmonumenten, De 12 Landschappen, Sportvisserij Nederland en de 12 provinciale natuur en milieufederaties, Vogelbescherming, IVN en bond Heemschut.

D66, Groen Links en enkele progressieve lokale politieke partijen steunen Water Natuurlijk en doen daarom niet zelf mee aan de waterschapsverkiezingen.

U ontvangt deze mail als lid van Water Natuurlijk, omdat u actief bent in bovenstaande organisaties, of omdat we eerder contact met u hebben gehad.

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#)